

BÜLTEN

23 Aralık 2022 2022/28

Anonim Şirket Genel Kurulu Toplantı ve Karar Nisapları

Anonim şirket genel kurul toplantı ve karar nisapları temel olarak, 27846 sayılı ve 14/2/2011 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) ile 285136362 sayılı ve 30/12/2012 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nda (SPK) düzenlenmiştir. Bu çerçevede anonim şirketlerin genel kurul toplantılarında sağlaması gereken toplantı ve karar nisapları şu şekildedir.

GENEL NİSAP

Öncelikli olarak genel nisaptan bahsetmek yararlı olacaktır. TTK madde 418 bu hususa ilişkindir. Kanunda ve şirket esas sözleşmesinde aksine daha ağır bir nisap öngörülmemişse, TTK uyarınca **genel nisap** benimsenmektedir. Bu nisap da **toplantı nisabı** için **sermayenin en az dörtte biri** olarak öngörülmüştür. İlk toplantıda anılan nisaba ulaşılmaması durumunda ise, ikinci toplantıda nisap aranmaz. **Karar nisabında** ise **toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğu** yeterli görülmektedir.

Bunlara ek olarak, kanun koyucu özel konulardaki genel kurul toplantı ve kararları için daha farklı nisaplar öngörmüştür. Bunun da temel amacı, konuların niteliği açısından şirketler için bu kararlar daha fazla önem arz ettiği için bu kararlar alınırken bunların alınmasını bir nevi zorlaştırmak, oy kullananları ikinci kez düşünmeye sevk etmektir.

ÖZEL KONULARDAKİ TOPLANTI VE KARAR NİSAPLARI

A. Oy birliğinin arandığı karar konuları şöyledir.

1. Şirket merkezinin yurt dışına taşınması hakkındaki kararlar sermayenin tümünü oluşturan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin **oy birliğiyle** alınır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde, yapılacak ikinci toplantıda da aynı nisap aranır. Şirket için hayati önem taşıyan bir husus olduğu için kanun koyucu burada böyle bir nisap öngörmektedir. TTK madde 421 fıkra 2 bu hususa dayanak teşkil etmektedir.

2. Bilânço zararlarının kapatılması için yükümlülük ve ikincil yükümlülük kabul edilmesi hakkındaki kararlar sermayenin tümünü oluşturan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin oy birliğiyle alınır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde, yapılacak ikinci toplantıda da aynı nisap aranır. TTK madde 421 bunu öngörmektedir.

B. Sermayenin en az %75'ini oluşturan pay sahiplerinin olumlu oylarının arandığı kararlar:

- 1. Şirketin işletme konusunun tamamen değiştirilmesine ilişkin esas sözleşme değişikliği kararları** sermayenin en az yüzde yetmiş beşini oluşturan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oylarıyla alınır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde, yapılacak ikinci toplantıda da aynı nisap aranır. Esas sözleşme değişiklikleri ile ilgili nisaplar genel olarak TTK madde 421'de düzenlenmiştir.
- 2. Şirket sermayesinin azaltılmasına ilişkin esas sözleşme değişikliği kararları**, sermayenin en az yüzde yetmiş beşini oluşturan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oylarıyla alınır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde, yapılacak ikinci toplantıda da aynı nisap aranır.
- 3. İmtiyazlı pay oluşturulmasına ilişkin esas sözleşme değişiklikleri kararı**, toplam sermayenin yüzde yetmiş beşini temsil eden pay sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oylarıyla alınır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde yapılacak ikinci toplantıda da aynı nisap aranır.
- 4. Nama yazılı payların devrinin sınırlandırılmasına ilişkin esas sözleşme değişiklikleri kararı**, toplam sermayenin yüzde yetmiş beşini temsil eden pay sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oylarıyla alınır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde yapılacak ikinci toplantıda da aynı nisap aranır.
- 5. Her çeşidi ile tahviller, finansman bonoları, varlığa dayalı senetler, iskonto esasları üzerine düzenlenenler de dâhil diğer borçlanma senetleri, alma ve değiştirme hakkını haiz senetler ile her çeşit menkul kıymetlerin ihracı veya bu hususta yönetim kuruluna yetki verilmesi ile ilgili genel kurul kararları** (Özel kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, esas sözleşmede aksi düzenlenmedikçe), sermayenin en az yüzde yetmiş beşini oluşturan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oylarıyla alınır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde yapılacak ikinci toplantıda da aynı nisaplar aranır.
- 6. Önemli miktarda şirket aktiflerinin toptan satışı kararı**, şirket sermayesinin en az yüzde yetmişbeşini oluşturan pay sahiplerinin olumlu oylarıyla alınır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde, yapılacak ikinci toplantıda da aynı nisaplar aranır.
- 7. Şirketin tasfiyesi kararı**, toplam sermayenin yüzde yetmiş beşini temsil eden pay sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oylarıyla alınır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde yapılacak ikinci toplantıda da aynı nisap aranır. TTK madde 529 fıkra 1 d bendi bu hususa dayanak teşkil etmektedir.

C. Üçte iki oy çoğunluğu aranan kararlar:

- 1. Tür değiştirme kararı** (pay senetleri menkul kıymet borsalarında işlem gören şirketler hariç) TTK madde 189 fıkra 1 a bendi gereğince, genel kurulda mevcut bulunan oyların üçte ikisi ile alınır. Ancak bu kararın geçerli olabilmesi için karar lehinde kullanılan oyların esas veya çıkarılmış sermayenin üçte ikisini temsil etmesi şarttır. Şirketin limited şirkete dönüştürülmesinde, ek ödeme veya kişisel edim yükümlülüğünün doğması halinde veya şirketin kooperatife dönüştürülmesinde, kararlar tüm pay sahiplerinin oybirliği ile alınır. İlk toplantıda bu nisapların bulunmaması halinde, yapılacak ikinci toplantıda da aynı nisaplar aranır.
- 2. Pay senetleri menkul kıymet borsalarında işlem gören şirketlerde ise**, TTK madde 421 fıkra 5 gereği, tür değiştirmeye ilişkin kararların görüşüleceği genel kurullarda, esas sözleşmede daha ağır bir nisap öngörülmemişse, şirket sermayesinin en az dörtte birini oluşturan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunmaları ve bu nisabın toplantı süresince korunması şarttır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde yapılacak ikinci toplantıda hazır bulunan pay sahipleri, sahip oldukları payların miktarı ne olursa olsun müzakere yapmaya ve karar vermeye yetkilidir. Kararlar toplantıda hazır bulunanların oylarının çoğunluğu ile alınır.

Ç. Dörtte üç oy çoğunluğu aranan kararlar:

1. Bölünme kararı, TTK madde 173 fıkra 2 uyarınca, genel kurulda mevcut bulunan oyların dörtte üçü ile alınır. Ancak bu kararın geçerli olabilmesi için karar lehinde kullanılan oyların esas veya çıkarılmış sermayenin çoğunluğunu temsil etmesi şarttır. Bölünme sonucunda, devreden şirketteki mevcut pay oranının değişmesi halinde devreden şirketin bölünme kararı, oy hakkını haiz pay sahiplerinin en az yüzde doksaniyle alınır. İlk toplantıda bu nisapların bulunmaması halinde, yapılacak ikinci toplantıda da aynı nisaplar aranır.2.

2. Pay senetleri menkul kıymet borsalarında işlem gören şirketlerde ise, TTK madde 421 fıkra 5 gereği, bölünmeye ilişkin kararların görüşüleceği genel kurullarda, esas sözleşmede daha ağır bir nisap öngörülmemişse, şirket sermayesinin en az dörtte birini oluşturan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunmaları ve bu nisabın toplantı süresince korunması şarttır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde yapılacak ikinci toplantıda hazır bulunan pay sahipleri, sahip oldukları payların miktarı ne olursa olsun müzakere yapmaya ve karar vermeye yetkilidir. Kararlar toplantıda hazır bulunanların oylarının çoğunluğu ile alınır.

3. Birleşme kararı, TTK madde 151 fıkra 1 a bendi gereği, genel kurulda mevcut bulunan oyların dörtte üçü ile alınır. Ancak bu kararın geçerli olabilmesi için, karar lehinde kullanılan oyların esas veya çıkarılmış sermayenin çoğunluğunu temsil etmesi şarttır. Ancak, birleşme sözleşmesinde bir ayrılma akçesi öngörülüyorsa, birleşme sözleşmesinin oy hakkını haiz pay sahiplerinin en az yüzde doksanınin olumlu oyuyla onaylanması şarttır. Birleşme nedeniyle şirketin işletme konusunun tamamen değişmesi halinde, bu maddenin üçüncü fıkrasında öngörülen nisapla; işletme konusunda kısmi değişiklik öngörülmesi halinde ise bu maddenin onbeşinci fıkrasında öngörülen nisapla karar alınır. İlk toplantıda bu nisapların bulunmaması halinde, yapılacak ikinci toplantıda da aynı nisaplar aranır.

4. Pay senetleri menkul kıymet borsalarında işlem gören şirketlerde ise, TTK madde 421 fıkra 5 gereğince, birleşmeye ilişkin kararların görüşüleceği genel kurullarda, esas sözleşmede daha ağır bir nisap öngörülmemişse, şirket sermayesinin en az dörtte birini oluşturan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunmaları ve bu nisabın toplantı süresince korunması şarttır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde yapılacak ikinci toplantıda hazır bulunan pay sahipleri, sahip oldukları payların miktarı ne olursa olsun müzakere yapmaya ve karar vermeye yetkilidir. Kararlar toplantıda hazır bulunanların oylarının çoğunluğu ile alınır.

D. Sermayenin en az dörtte birinin hazır bulunmasının arandığı kararlar:

1. Pay senetleri menkul kıymet borsalarında işlem gören şirketlerde, sermayenin artırılması ve kayıtlı sermaye tavanının yükseltilmesine ilişkin esas sözleşme değişikliklerine ilişkin kararların görüşüleceği genel kurullarda, esas sözleşmede daha ağır bir nisap öngörülmemişse, şirket sermayesinin en az dörtte birini oluşturan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunmaları ve bu nisabın toplantı süresince korunması şarttır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde yapılacak ikinci toplantıda hazır bulunan pay sahipleri, sahip oldukları payların miktarı ne olursa olsun müzakere yapmaya ve karar vermeye yetkilidir. Kararlar toplantıda hazır bulunanların oylarının çoğunluğu ile alınır. TTK madde 421 fıkra 5'te bu husus düzenlenmektedir.

E. En az %60 sermayenin arandığı kararlar:

1. Tasfiyeden dönülmesi kararı (Şirket süresinin dolmasıyla veya genel kurul kararıyla tasfiyeye girmiş şirketlerde), şirket sermayesinin en az yüzde altmışını oluşturan pay sahiplerinin **olumlu oylarıyla** alınır. Bu kararın alınabilmesi için şirket malvarlığının dağıtımına başlanmamış olmalıdır. TTK madde 548 fıkra 1 dayanak teşkil etmektedir.

2. İmtiyazlı pay sahipleri özel kurul toplantısında, imtiyazlı payları temsil eden sermayenin en az yüzde altmışına sahip pay sahiplerinin veya temsilcilerinin **hazır bulunmaları** şarttır. Kararlar, toplantıda temsil edilen payların çoğunluğu ile alınır.

F. %50 sermayenin arandığı kararlar:

1. Yukarıda yer verilenler dışındaki esas sözleşme değişikliklerinin görüşüleceği genel kurul toplantılarında, (örnek olarak, şirket sermayesinin artırılmasını öngören esas sözleşme değişikliği) yarısını temsil eden pay sahiplerinin hazır bulunmaları şarttır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde, en geç bir ay içinde yapılacak ikinci toplantıda şirket sermayesinin en az üçte birini oluşturan pay sahiplerinin hazır bulunmaları yeterlidir. Kararlar toplantıda hazır bulunanların oylarının çoğunluğu ile alınır. TTK madde 421 fıkra 1’de bu husus hüküm altına alınmıştır.

G. Halka açık anonim şirketlere ise ayrıca bakmakta yarar vardır. Halka açık anonim şirket genel kurul toplantı ve karar nisapları ile ilgili olarak, Türk Ticaret Kanunu’na ek olarak 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu da dikkate alınmalıdır. Halka açık ortaklıkların genel kurul toplantılarında, ortaklık merkezinin yurt dışına taşınması ile bilanço zararlarının kapatılması için yükümlülük ve ikincil yükümlülük koyan kararlar hariç olmak üzere, SPK’da veya esas sözleşmelerinde açıkça oran belirtilmek suretiyle daha ağır nisaplar öngörülmediği takdirde, TTK madde 418 uygulanır.

Bununla beraber, halka açık ortaklıklarda yeni pay alma haklarının kısıtlanmasına, kayıtlı sermaye sisteminde yönetim kuruluna yeni pay alma haklarını kısıtlama yetkisinin verilmesine, sermaye azaltımına ve SPK’nın 23. maddenin birinci fıkrasına göre belirlenen önemli nitelikteki işlemlere ilişkin kararların genel kurulca kabul edilebilmesi için, esas sözleşmelerinde açıkça oran belirtilmek suretiyle daha ağır nisaplar öngörülmediği takdirde, toplantı nisabı aranmaksızın, ortaklık genel kuruluna katılan oy hakkını haiz payların üçte ikisinin olumlu oy vermesi şartı aranır. Ancak, toplantıda sermayeyi temsil eden oy hakkını haiz payların en az yarısının hazır bulunması hâlinde, esas sözleşmede açıkça daha ağır nisaplar öngörülmedikçe, toplantıya katılan oy hakkını haiz payların çoğunluğu ile karar alınır. Bu işlemlerde, TTK’nın 436. maddesinin birinci fıkrasına göre taraf olan ortaklar bu işlemlerin onaylanacağı genel kurul toplantılarında oy kullanamazlar. Burada belirtilen nisapları hafifleten esas sözleşme hükümleri geçersiz sayılacaktır.

Ayrıca, pay sahibi sayısı sebebiyle halka açık sayılan ortaklıklardan, SPK madde 16 uyarınca paylarının borsada işlem görmesini istemeyenler, pay sahibi tam sayısının en az üçte ikisinin olumlu oyu veya toplam oyların dörtte üçü ile alınacak bir genel kurul kararı ile bu SPK kapsamından çıkabilir.

Bir diğer önemli husus ise şudur, halka açık ortaklıkların esas sözleşmelerinin değiştirilmesi için Sermaye Piyasası Kurulu’nun uygun görüşünün alınması zorunludur. Tüm bu hususlara, SPK madde 29 ve madde 33 dayanak teşkil etmektedir.

Ezcümle olarak şunu söylemek mümkündür, konularına göre değişen nisaplar olduğu için her genel kurul öncesinde ilgili mevzuata bakmak faydalı olacaktır. Kanun koyucu, belirli genel kurullarda farklı ve ağırlaştırılmış nisaplar öngörerek, o genel kurulların önemine bir kez daha dikkat çekmek istemektedir. Bu sayede, genel kurul kararı alınırken şirketin hayati devamı için önemli olan konularda iki kez düşünülmesini amaçlayıp, ticari hayatın devamlılığını sağlamak düşüncesindedir.